

Dkt. Elaine Phillips, Fasihi ya Agano la Kale, Hotuba ya 2, Ufunuo, Msukumo, Kanuni

© 2024 Elaine Phillips na Ted Hildebrandt

Sawa, bado naendelea na kazi ya majina, kwa hivyo unaweza kuendelea kuongea, lakini nitazunguka-zunguka na kumuuliza huyu bwana hapa. Jina lako ni nani? Mimi ni Matt. Matt mwingine? Loo, tuna Matts wawili wa kugombana nao.

Matt na Matt, sawa. Wewe ni nani? Mimi ni Wes. Wewe ni Wes.

Nani anatoka kusini mashariki mwa Pennsylvania? Nilisoma kadi zako, na kuna angalau watatu kati yenu. Labda hamjafika hapa bado, lakini mnatoka kusini mashariki mwa Pennsylvania. Hakuna atakayesema chochote kuhusu hilo? Hapana? Sawa, labda wanatoka darasa lingine. Nilikuwa nikiishi hapo, ndiyo maana ninavutiwa sana na hilo, ili kujua unatoka wapi hasa.

Sawa. Karibu na Philly? Nilisema, ndio? Uko karibu na Philly? Mimi niko upande wa New Jersey.

Ambayo ni nini hasa? Sawa. Je, unajua eneo la Soderton na Telford? Sawa, kaskazini magharibi mwa Philadelphia, hapo ndipo tulipoishi. Ulitoka wapi? Uh, Telford. Loo, hakika. Ndiyo. Ni nini kilikuleta Boston? Sijui.

Sawa, hiyo ni nzuri. Jina lako lilikuwa nani tena? Wes. Wes. Asante.

Sawa, tutafika hapo, hatimaye. Ni wakati wa kuanza, nadhani, tunapoendelea na safari yetu. Leo kuna baridi, sivyo? Chumba hiki kina, ni wangapi kati yenu mmewahi kuwa na darasa katika chumba hiki hapo awali? Wakati wa baridi huwa na baridi kali. Tafadhali jisikie huru kuleta blanketi zenu. Nimewahi kuwa na wanafunzi wakifanya hivyo hapo awali, ni furaha kidogo.

Kwa vyovyote vile, ikiwa unatumia kompyuta za mkononi na unahitaji kuwa na umeme, daima kuna safu hii ya mbele, ambayo hurahisisha mimi kuwasiliana nawe, badala ya kukaa safu ya nyuma. Lakini hiyo ni sawa, tunaweza kufanya hivyo pia. Tafadhali angalia matangazo.

Acha nielezee machache au kuyapanua. Sitakubali hili. Tafadhali zima simu yako ya mkononi kila wakati, lakini ili tuizoea. Jambo la pili ni kwamba vikao vya mapitio vya Carrie sasa vimekamilika.

Je, nilipata sahihi? Ndiyo. Sawa, vizuri, nilipata sahihi. Kwa hivyo, Jumanne, na hiyo itamaanisha Jumanne ijayo ndio utakapoanza. Nadhani hiyo ni kweli. Sawa, vizuri. Na kisha Matt, samahani, hiyo itasikika vizuri kwenye kanda, sivyo? Nikianza kumeza mate baada ya kukohoa hivi karibuni, utaelewa, sivyo? Kwa vyovyote vile, Matt

hataanza hadi tarehe 26 kwa sababu, ni wazi, hatutakuwa na darasa Siku ya Martin Luther King. Lakini, kama nilivyosema mara iliyopita, jilazimishe kutumia fursa ya vipindi vya mapitio.

Utawaona kuwa na manufaa makubwa, na hakika watakupa amani zaidi ya akili utakapofika siku moja kabla ya mitihani. Bado ninafanyia kazi majina yako, na itabidi nifanye hivyo kwa wiki moja na nusu ijayo, na labda tutaelewa. Ikiwa umeangalia mtaala wako sasa na umeupakua, unaweza kugundua hilo Jumatano ijayo jioni na hilo ndilo darasa letu lijalo. Kwa kuwa hatuna darasa Jumatatu, Jumatano ijayo jioni, kutakuwa na hotuba hapa, ambayo ni ya hiari kabisa, lakini mimi hutoa kila muhula ninaofundisha darasa hili.

Mume wangu ni mtaalamu wa astrofizikia. Pia ni Mkristo hodari, kwa hivyo usiruhusu astrofizikia izidi hilo kwa njia yoyote. Zinaunganishwa vizuri.

Lakini mimi humruhusu kila mara aje na kutoa hotuba kuhusu Big Bang tunapoanza kujadili Mwanzo 1 na 2 na uumbaji na mambo hayo yote, na ningekuhimiza uje ikiwa una nia yoyote katika mambo ya aina hiyo kwa sababu nadhani utapata hisia nzuri kwamba kinyume na mawazo fulani, Big Bang kama muundo wa kisayansi kwa kweli unaambatana vizuri sana na wazo zima la uumbaji kama tunavyoliona katika Mwanzo 1. Kwa hivyo, ningekuhimiza utenge muda huo kando ikiwa unaweza. Je, kuna matatizo yoyote na Blackboard? Je, kuna matatizo yoyote na kupakua silabasi au kitu kingine chochote unachohitaji? Sote tuko tayari hapo? Sawa, sawa. Tutaanza leo.

Kama nilivyosema mara iliyopita, mimi hupenda kuanza darasa na zaburi, na ningependa ufungue Zaburi ya 100. Mara ya mwisho, tulifanya Zaburi ya 86, mistari ya 10 na 11, lakini nataka kuanza siku hii na Zaburi ya 100 kwa sababu tutajifunza kuimba mstari wa mwisho wa Zaburi ya 100. Kwa hivyo hilo ndilo jambo letu kwa siku hii. Tutasoma Zaburi yote ya 100 sasa; nitakutambulisha mstari wa mwisho kwa Kiebrania, na kisha, Bwana akipenda, Jumatano, tutajifunza kuuimba.

Lakini hapa tunaenda. Mpigieni Bwana kelele za shangwe, dunia yote, au kama unasoma King James, mpigieni Bwana kelele za shangwe enyi nchi zote. Mtumikieni Bwana kwa furaha. Njoni mbele zake kwa nyimbo za shangwe. Jueni kwamba Bwana ndiye Mungu; ndiye aliyetuumba, nasi tu wake. Sisi tu watu wake, kondoo wa malisho yake. Ingieni malangoni mwake kwa shukrani na nyua zake kwa sifa.

Kwa maneno mengine, hivi ndivyo tunavyopaswa kuja mbele za Mungu tunapomwabudu. Mshukuruni na kulisifu jina lake. Kwa kuwa Bwana ni mwema, fadhili zake zadumu milele, na uaminifu wake upo vizazi vyote.

Hiyo ndiyo aya tutakayojifunza kuimba kwa Kiebrania, pamoja na Zaburi zingine tano katika muhula huu. Kwa hivyo, hivi ndivyo ilivyo kwa Kiebrania. Hukufikiria kamwe

kwamba unajiandikisha kwa darasa la Kiebrania, sivyo? Ulijiandikisha lini kwa darasa hili? Lakini utajifunza kuhusu, labda, maneno 25 au 30 muhimu katika Kiebrania.

Baadhi ya muhimu zaidi ziko hapa katika Zaburi 100, mstari wa 5. Ninakupa tafsiri ya Kiingereza yenye uchungu na yenye uchungu ya hili kwa sababu Bwana ni mwema, sawa, kitov Adonai, milele tunajua, au kwa kweli milele ni hesed yake. Tutakuwa na mengi ya kusema kuhusu hesed katika kipindi chote cha muhula huu. Ni neno la Kiebrania ambalo haliwezi kutafsiriwa.

Wakati mwingine, tafsiri zako zina rehema, na wakati mwingine, zina wema wa upendo, lakini kwa kweli inamaanisha upendo wa agano mwaminifu wa milele. Jaribu na uimbe hilo kwa neno moja. Kwa hivyo, tunashikilia hesed, na ni neno ambalo unaweza kuendelea nalo .

Fanya mazoezi ya sauti zako za matumbo, h, nimeelewa, sawa, hesed, sawa, le'olam hasdo , O iko mwishoni mwake kwa sababu viambishi tamati vya kiwakilishi ambavyo ni vya kumiliki. Kwa maneno mengine, hesed yake, ikiwa ni ya kiume, huishia na sauti hiyo ya O, ve'ador , vador , kwa kizazi na kizazi, uaminifu wake, emunato , angalia hasdo , emunato , hesed yake, uaminifu wake. Sema nami hilo, ukitaka. Tufanye polepole, ki tov Adonai, le'olam hasdo , oh, hiyo haikusikika kama h vya kutosha.

Anza tangu mwanzo tena, ki tov Adonai, le'olam hasdo , oh ndio, ve'ador , vador , emunato . Tena, Bwana akipenda, tutaimba hiyo Jumatano, lakini hebu tuchukue muda wa kuomba pamoja tunapoanza.

Mungu wetu mwenye neema na Baba wa mbinguni, Mkombozi wetu wa thamani, Roho Mtakatifu wa kweli, tunapoanza siku hii pamoja, tunaomba kwa bidii kwa ajili ya uwepo wako pamoja nasi. Baba, tufundishe kwa Roho wako, ambaye ni hai na amilifu. Tufundishe kupitia Neno lako, ambalo pia ni hai na amilifu. Tufundishe, Baba, kwa sababu tunahitaji kukujua na kujua zaidi kukuhusu.

Tufundishe jinsi ya kupenda rehema na kutenda haki. Tulazimishe kuomba haki, haki, na ukweli, si kwa ajili yetu wenyewe tu bali kwa ajili ya jamii zetu, kwa ajili ya taifa letu, na kwa ajili ya sehemu duniani ambazo zimegawanyika na ukosefu wa haki na ugomvi. Baba, tungekuwa na ujasiri wa kukuomba kama bwana wa ulimwengu kwa ajili ya amani katika Israeli, kwa ajili ya kukomesha uadui pande zote mbili.

Bwana, wahurumie watu wako. Na sasa, tunapojifunza pamoja, jina lako litukuzwe na kutukuzwa. Tunaomba katika jina la Kristo kwa shukrani, amina.

Hebu tuendeleo kidogo hapa. Hapa, tutazungumzia ufunuo na msukumo. Acha nikuonye mapema kwamba tunachofanya kwa sehemu kubwa ya leo kitakuwa ni kuangazia mambo ambayo umesoma ikiwa umesoma kazi yako ya leo.

Kwa hivyo, kama umesoma Kitabu cha Kwanza cha Theolojia, baadhi ya masuala haya ya kimapundisho yalijitokeza, nami nitayaangazia. Sababu ya kufanya hivyo ni kwa sababu nadhani ni muhimu. Kwa hivyo, je, hilo ni kidokezo? Ni mambo ambayo utahitaji kujua.

Zaidi ya hayo, tutazungumzia kwa ufupi kuhusu mamlaka, kuhusu wazo la orodha ya maandishi ya Biblia, hasa Agano la Kwanza, na kisha kuhusu baadhi ya sifa kuu za maandishi zenyewe. Ikiwa umepakua muhtasari wa mihadhara, unajua tunakoelekea leo. Hata hivyo, kuna mambo machache ya kuanza nayo, kupitia.

Tanakh inawakilisha nini? Endelea, Mariamu. Sawa, Torati, ambayo inamaanisha mafundisho, Nevi'im, manabii, ambayo inajumuisha maandishi ya kihistoria na maandishi ya manabii, na Ketuvim, ambayo inamaanisha maandishi, ikiwa ni pamoja na mashairi yetu na mambo mengine kadhaa pia. Vizuri sana.

Hebu tuangalie mbele kidogo. Hii inatokana na yale uliyosoma leo. Hebu tuone jibu tulilionalo.

Ni fundisho gani lililo wazi kabisa katika Zaburi 19? Chaguzi zako ni wokovu kupitia upatanisho, ukombozi kupitia malipo ya bei, ufunuo katika asili na katika maandiko, au uumbaji na uendelezaji wa ulimwengu. Nani anasema la kwanza? Hakuna mtu. La pili? Hadi sasa, ni zuri sana.

Ya tatu? Tuna mikono michache ya kujaribu. Je, ninahesabu, ooh, kama mitano au sita hivi? Ya nne? Watu wengi wanafanya ya nne. Hili hapa jibu.

Lo! Tuliruka jibu haraka sana, sivyo? Loo, na sitarudi nyuma. Sawa.

Subiri. Kinyume chake hakifanyi kazi. Kipo hapo hapo.

La tatu. Nyingine ni vipande vya kweli vya ajabu, na tutavizungumzia, lakini ni katika Zaburi ya 19 ambapo tuna mchanganyiko bora sana unaozungumzia, kwanza kabisa, mbingu, kutangaza utukufu wa Mungu na mwishoni mwa Zaburi, na tutaangalia baadaye kidogo, ni wazi hasa katika ukweli kwamba maandiko yenyewe yanafunua mambo tunayohitaji kujua. Sawa.

Hayo ndiyo maswali yetu ya mapitio na hakikisho. Baadhi ya maswali ambayo pia tunataka kuyafikiria zaidi. Na haya si maswali ya balagha.

Ninavutiwa tu na unachofikiria. Kwa nini? Kwa nini ni muhimu kwangu mimi na wewe kuwa na uelewa mzuri wa asili na mamlaka ya maandiko? Hili ni jambo ambalo hatuna mengi sana, hata katika muktadha wa Kikristo. Mara nyingi tunasema Biblia inasema bila msingi wowote wa kufikiri kwamba Biblia ina ukweli wowote mkubwa kuliko Shack, ikiwa kuna mtu yeyote amesoma hilo.

Je, kuna yeyote aliyesoma The Shack? Sawa. Kitabu cha kuvutia. C-plus kwa upande wa uwezo wa fasihi, labda B kwa upande wa masuala yanayoikabili.

Sio hapa kabisa na hili, sawa? Kwa nini? Unafikiri nini? Kwa nini ni muhimu sana? Je, kuna mtu yeyote anataka kujitosa katika hili? Sarah, endelea. Sawa. Kwa hivyo ikiwa tutakuwa na dhana, na tutazungumzia hizo kwa muda mfupi, kwamba Mungu wa ulimwengu, ambaye ni mkuu kupita kiasi, ambaye ana kila aina ya athari ambazo hatutazungumzia hivi sasa, na pia binafsi, ambayo pia ina kila aina ya athari, kwamba Mungu amechagua kuzungumza nasi, basi ni muhimu sana tuwe na hisia kwamba neno lake, kama lilivyo katika maandiko, litakuwa na mamlaka fulani kwake.

Na tunataka kujua zaidi kuhusu hilo. Kuna kitu kingine chochote? Niambie jina lako. Kaelin? Sawa, sawa.

Endelea. Sawa. Acha nirudie tu kile Kaelin amesema, kwa wale ambao huenda hawakuweza kukisikia.

Tunahitaji kuwa na uelewa mzuri wa asili ya kweli ya maandiko, na jinsi tunavyoweza kuamini kwamba hayo ni kweli. Au vinginevyo, kwa nini hata tufikirie kwamba yana chochote cha kutuambia? Nimebadilisha kabisa ulichosema. Je, nilifanya sawa? Uko sawa na hilo? Hebu tuendeleo na maswali mengine kadhaa.

Tutaendelea kusonga mbele. Unapofikiria maandiko, ni nini kinachokusumbua? Namaanisha, ikiwa tunazungumzia, kama Sara alivyosema, unajua, tunazungumzia, angalau kama dhana zetu zinavyosema, Mungu mkuu wa ulimwengu anayejifanya afikiwe na akili na mioyo yetu kupitia maneno. Ikiwa hilo halikuondolei soksi zako, au chochote unachovaa miguuni mwako leo, kuna tatizo kwako.

La sivyo, unajua, umepumbazwa na miaka mingapi ya kusikia tu mambo na kutoyafikiria. Najua hilo linasikika kama utovu wa nidhamu. Lakini sote tuko katika hali hii ya kuwa na hali ya kutojitambua linapokuja suala la kufikiria kuhusu athari halisi za baadhi ya mambo haya.

Labda kwa sababu tumesikia mara nyingi sana. Una maswali gani? Mojawapo ni, hili linawezaje kutokea? Je, Mungu mwenyewe atazungumza na watu kama wewe na mimi? Caitlin, je, hilo ni swali? Ndiyo. Samahani, sema tena.

Sawa. Tunawezaje kudai, nitasema kwa njia chanya, tunawezaje kudai kwamba maandiko hayana dosari? Sasa, ni nini kinachosababisha swali hilo? Ni swali zuri. Liseme tena.

Nina jambo zuri la kusoma. Nitaliweka kwenye ubao. Huenda tayari lipo.

Lakini ndio, hilo ni swali zuri kuhusu, ikiwa tuna maandishi haya ambayo yamekuja kupitia mikono ya wanadamu kwa, katika baadhi ya matukio, maelfu ya miaka, tunawezaje kudai kwamba hayana dosari katika kauli zake za mafundisho? Na ni kauli nzima, kwa kweli. Nitarudi kwenye hilo, natumai, tutakapozungumzia 2 Timotheo. Tutafika hapo.

Maswali mengine yoyote? Jina langu, jina lako, samahani. Niambie jina lako. Susanna, asante.

Vizuri. Je, tunao kwa kiwango gani, kama si maana nyingi, angalau uwezekano wa tafsiri tofauti kutoka kwa watu wanaotoka katika miktadha tofauti wanaouliza maswali tofauti? Swali lingine bora.

Utachukua aina gani ya somo kuu? Acha nikutie moyo uchukue hemenetiki ya kibiblia wakati fulani, ambapo tunafuatilia swali hilo kwa undani. Ni nyongeza nzuri kwa somo kuu la falsafa. Sawa.

Tunaweza kuendelea. Je, unafikiri maswali yako yana majibu ya kuaminika? Nitapendekeza yana majibu. Huenda tusiwe na jibu kamili la chochote, lakini nitapendekeza kwamba maswali uliyo nayo, labda ambayo hujauliza bado au umeweza kuyasema kwa sasa, yana majibu ya kuaminika.

Nitaanza tu kutoa baadhi yake leo huku nikitoka muhtasari. Acha nikutie moyo: kuna mabaraza yaliyo wazi kwa ajili ya darasa hili. Yatakuwa Jumatano jioni, ya kwanza ikiwa ni Big Bang Talk, lakini baada ya hapo.

Tafadhali leta maswali yako kwa hayo, nasi tunaweza kuyazungumzia zaidi ikiwa hayatajibiwa hapa, badala ya kuondoka ukisema, hii si hati ya kuaminika. Sawa. Tutaanza na baadhi ya mambo.

Kweli, kwa kweli, tutaanza na hili. Samahani, nilisahau nilikuwa nalo humo mwaka huu. Kwa nyinyi wanachuo wa sanaa, Rembrandt ni mmoja wa wachoraji ninaowapenda zaidi.

Utaona mengi yake katika muhula mzima. Huu ni mmoja wa michoro yake mizuri sana. Natumai unaweza kuiona kutoka nyuma.

Unajua nini kuhusu msanii huyo? Unapoangalia hii, niambie jina lako: Nick.

Sawa. Msanii ana hisia kubwa ya uzuri. Tunaweza kusema hivyo? Je, hiyo ni sawa kusema? Sawa.

Anaona maumbile na anaweza kuyawakilisha, kumaanisha kuwa ana ujuzi. Nini kingine? Je, ninapaswa kujua jina lako bado? Nijaribu tena. Tangawizi.

Asante. Kwa maneno mengine, unafikiri msanii huyu anawasilisha kitu kuhusu tofauti hapa, ana uwezo wa kuzielewa, ana uwezo wa kuziwakilisha, na labda ana aina fulani ya ujumbe akilini.

Ingawa, hatujui hilo ni nini bado. Unafanya ubashiri kuhusu vipengele vya maadili ambavyo ni sehemu ya hili. Sawa.

Sawa. Kuna kingine chochote? Ah, usiniambie. Zach.

Sawa. Sawa. Kwa mtindo wake, yeye ni mchoraji asiye wa kisasa.

Sawa. Na, bila shaka, tutarudisha nyuma takriban miaka 500, kwa kweli. Vizuri.

Kuna kitu kingine chochote unachojua kuhusu msanii, kwa sababu tu ya kutazama picha hii? Mtazamo wake wa uzuri una ujuzi wa kutosha kuuwasilisha, anaweza kuona kitu kuhusu tofauti, na labda tunaweza kukisia baadhi ya matokeo hapo. Kaylin, unataka kujaribu? Mkono wako haujainuliwa. Sawa.

Sawa. Naam, tuache hilo kwa sekunde moja. Tutarudi kwenye wazo hilo, lakini fikiria msanii huyu na fikiria tu kile tunachoweza kujua kwa kuangalia kazi yake.

Tunaweza kujua ujuzi. Tunaweza kujua uwezo. Tunaweza kujua uwezo wa kutambua.

Hisia ya uzuri. Hisia ya kuwakilisha kitu kilicho katika maumbile na kukifanya kwa usahihi. Sawa.

Endelea tu na hilo. Tuendele. Tutafafanua ufunuo katika hatua hii, na tutaendelea na mambo kadhaa katika muda mfupi ambayo yanaweza kurudi kwenye uchoraji wetu.

Huu ni ufafanuzi ambao huna haja ya kuuandika kwa sababu tayari uko kwenye muhtasari wa hotuba yako na uko kwenye utangulizi. Sawa. Lakini ni muhimu kujua.

Tunapozungumzia ufunuo, na kwa njia, uukumbuke. Hautakudhuru. Huu ni ufunuo wa kimungu, ambao unafundisha ukweli usioweza kufikiwa kuhusu Mungu.

Na hutoa jibu. Sehemu hiyo pia ni muhimu. Ulipoangalia picha hiyo, ulijibu kwa njia fulani.

Loo, sipendi. Loo, ni ya kizamani sana. Loo, hiyo ni nzuri sana.

Loo, alijua kweli alichokuwa akifanya katika kuingiza daraja hilo humo na utofautishaji huo wa rangi. Kuna aina fulani ya majibu. Hii ni njia nyingine ya kufikiria

kuhusu dhana hii yote, na tutaangalia vifungu kadhaa baada ya muda mfupi vinavyounga mkono hili, lakini kitendo cha mawasiliano cha kimungu ni njia nyingine ya kufikiria kuhusu ufunuo.

Sawa. Kile ambacho kifungu hiki maalum kinatuambia ni kwamba maandiko yenyewe, maandiko yenyewe, si maneno tu. Ni maneno kuhusu matendo ya Mungu, na maneno yenyewe yana sehemu inayofanya kazi pia.

Waebrania sura ya 4 itatuambia hivyo. Sawa. Kwa hivyo, kitendo cha mawasiliano cha kimungu, ukipenda hilo zaidi ya ufunuo, huenda kilifanywa kazi kupita kiasi kidogo.

Sawa. Tuendeleo kidogo. Nilitaja muda mfupi uliopita kwamba tunataka kuzungumzia kuhusu dhana za awali hapa.

Labda unataka kuzifikiria kama uelewa wa msingi. Katika ninachosema baadaye, hili si jaribio la kuthibitisha kwamba Mungu yupo. Unaweza kwenda kwenye darasa lako la falsafa kujaribu kutatua baadhi ya masuala hayo.

Lakini ninachotaka kufanya ni kuweka tu baadhi ya mambo ambayo ni ya msingi katika mjadala wetu, na ndiyo, yanatokana na kuangalia maandiko. Lakini singesema kwamba hilo ni jambo la mviringo lazima. Nadhani tutajenga na kuwa na aina fulani ya uelewa wa pande zote hapa.

Lakini kwanza kabisa, kuhusu dhana zetu, tutadhani kwa sasa kwamba kiumbe wa kimungu na maandiko yanamwita Mungu, miongoni mwa majina yake mengine, amechagua kuwasiliana. Sawa. Amechaguliwa kuwasiliana.

Na si hivyo tu, yeye ni mtu binafsi. Sasa, kiumbe wa kimungu humaanisha kupita mipaka, angalau katika nyanja yetu ya mambo, lakini yeye pia ni mtu binafsi. Hizo mbili zikiendana ni za ajabu sana.

Ana makusudi, na ana makusudi katika mawasiliano yake kwa sababu uumbaji wake, na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baadaye, una hitaji. Ndiyo maana hata tunajadili jambo lolote kati ya haya. Ndiyo maana tunazungumzia mafundisho.

Ndiyo maana tunazungumzia masuala haya kama vile wokovu, ukombozi, na kadhalika na kadhalika. Sisi ni aina ya wahitaji. Kusudi la ufunuo ni mawasiliano ya ukweli, na kwa kweli hilo linatimizwa.

Hatujui kila kitu kuhusu Mungu. Hatuwezi. Hilo ni dhahiri.

Hilo halina utata. Lakini kinyume na baadhi ya mawazo, tunaweza kujua vya kutosha. Tunaweza kujua vya kutosha kujua mambo yatakayounda na kuongoza chaguzi zetu na kile ambacho Mungu anataka tufanye kuhusu kushiriki katika ufalme wake.

Na hapa kuna jambo lingine ambalo tunataka kukumbuka pia kwa sababu watu wengi huangalia maandiko na kusema, maneno hayatoshi. Picha ina thamani ya maneno elfu moja, na kadhalika, na kadhalika. Naam, si lazima.

Wakati mwingine picha kama ile tuliyoangalia muda mfupi uliopita inahitaji maneno ili kuelewa vyema. Kwa hivyo, zote mbili zinapaswa kufanya kazi pamoja. Kwa hivyo, maneno yanatosha, yanatosha kikamilifu, ingawa si kamili kuwasilisha hili.

Nataka kutoa maoni kadhaa hapa. Kuna kitu kinachoitwa Mafundisho ya Logos, ambacho nitakijadili darasani baadaye. Nadhani kiko kwenye kitabu cha awali ambacho umesoma.

Angalau, natumai ndivyo ilivyo. Lakini kwa vyovyote vile, sikumbuki. Nilisoma kitabu cha awali muda mrefu uliopita.

Mojawapo ya mambo tunayohitaji kukumbuka ni kwamba Mungu alipoumba ulimwengu, Mwanzo sura ya kwanza, alifanya hivyo kwa uwezo wa kusema. Na kwa sababu alifanya hivyo kwa uwezo wa kusema, hilo linatuambia kitu kuhusu miunganisho na uhusiano na uhusiano kati ya kile Mungu anasema na kile kilichopo, uhalisia uliombwa uliopo. Logos ni neno la Kigiriki, linamaanisha neno.

Lakini ina maana nyingine nyingi pia. Je, kuna mtu yeyote anayejua ni nini? Nitaweka wazi. Hiyo ni mbaya, sivyo? Logos inamaanisha nini kingine, Ted? Na pia inamaanisha, na nitazungumzia hilo.

Unapoangalia maana ya Logos katika kamusi ya Kigiriki iliyo nje ya Agano Jipya, inamaanisha mantiki, ambayo ungetarajia. Mawasiliano yanavutia. Sababu, pia inavutia sana.

Kwa hivyo, ukichukua dimbwi lote la maana na kupanua zaidi ya neno, tunaweza kuona kwamba kweli, Mungu anaposema mpangilio uliombwa uwepo kwa nguvu ya kusema tu na kwa nguvu ya neno tu, tunaweza kuwa na uhusiano hapa kati ya kile anachosema na kile tunachokiona huko nje, kile tunachotaribu, kile tunachopima, na kile tunachowakilisha. Maneno huzungumzia matukio ya asili. Yanawakilisha.

Ninaangalia chini kwenye kompyuta ya mezani hapa. Kwa hivyo, je, wewe ni nani ikiwa unaangalia kompyuta yako ya mezani? Unapozungumzia hilo, unawakilisha kwa hadhira iliyopo.

Huwezi kuiona ninayoita zama, lakini naweza kukuelezea, na kwa mujibu wa maneno yangu, unapata picha ya maana yake, hasa kama umewahi kuiona hapo awali. Maneno pia huzungumzia matukio yasiyo ya kawaida. Na katika hali hiyo, yanayawasilisha.

Sasa, hapa kuna maelezo machache ya kuvutia kwako ikiwa una shaka kidogo kuhusu matukio ya ajabu. Na unaweza kumuuliza mume wangu zaidi kuhusu Jumatano ijayo usiku. Ni wangapi kati yenu mnatoka katika historia ya fizikia au mtasoma fizikia? Kuna yeyote? Sayansi asilia? Kemia ya fizikia? Kitu cha aina hiyo? Labda? Kiasi gani cha ulimwengu, kwa asilimia, ni vitu ambavyo mimi na wewe tunaweza kupima na kuona, n.k.? Kiasi gani cha hivyo, kwa asilimia? Unajua? Labda si vingi.

Hilo ni jambo zuri. 4.6%. Sasa, tunajuaje hilo? Kwa sababu wanafizikia hufanya majaribio mengi. Wanazungumzia mambo kama vile maada nyeusi na nishati nyeusi.

Umesikia maneno hayo? Sawa? Sawa, maada nyeusi na nishati nyeusi pamoja huunda takriban 95% ya ulimwengu. Hatujui ni nini. Kwa hivyo, kama ninachoweza kuzungumzia, kuona, kupima, kugusa, mimi ni maada ya baryonic.

Wewe pia. Kiti unachokaa nacho pia. Je, hiyo taa iko juu?

Hiyo ni 4.6% ya mpangilio uliombwa wa ulimwengu. Mengine ni mambo ambayo hatuwezi kuyapima. Ikiwa hiyo ni kweli katika ulimwengu wa kimwili, je, hiyo haikupi aina fulani ya, fikiria kwa kutumia mlinganisho sasa?

Ikiwa hiyo ni kweli katika ulimwengu wa kimwili, je, hiyo haikupi msingi wa kufikiri kwamba kuna ulimwengu tata, wa ajabu, tajiri, na usio wa kawaida huko nje? Na maandiko yanaanza kuzungumzia ulimwengu huo usio wa kawaida. Hilo linanifurahisha. Kwa vyovyote vile, nimechelewa kidogo kuhusu hilo.

Tuendeleo. Chukua baadhi ya mambo ambayo, tena, nataka uyaangazie kutokana na yale uliyosoma leo. Mungu ndiye anayeanzisha mchakato huu wote wa ufunuo.

Hatutachukua muda kugeukia 1 Wakorintho 1, lakini hapo ni wazi kabisa, Paulo anasema, kwamba wanadamu hawamjui Mungu kwa hekima yao wenyewe. Sawa? Hii ni kweli kwa sababu Mungu ni mtakatifu. Sisi si watakatifu.

Sisi ni wenye dhambi. Mungu hana mwisho. Sisi tuna mwisho.

Na kwa hivyo, ni Mungu anayeanzisha mchakato huu wote wa kujifunua, kujifunua kimungu, ikiwa utafanya hivyo. Sasa, sikatai kwa vyovyote sababu ya kusema hivi. Ni kwamba tu hatufikirii njia yetu ya kumfikia Mungu.

Lakini tunaweza kuona, na majaribio haya, kwa mfano, ambayo nimeyataja, yanaonyesha wazi kwamba kuna kitu huko nje kinachoitwa maada nyeusi na kuna kitu kingine huko nje kinachoitwa nishati nyeusi. Unajua, hiyo ni sababu. Hiyo ni uwezo wa wanadamu kujua kwamba kuna kitu ambacho ni cha ajabu sana huko nje, ingawa hatujui ni nini.

Sawa? Kwa hivyo tafadhali usielewe kamwe kwamba ninaweka sababu katika muktadha wa mjadala huu. Sidhani. Naam, ninahitaji kuendelea kidogo tu.

Tutafafanua ufunuo kwa uwazi zaidi, nami nitatumia kategoria za kitheolojia zinazotumika sana. Ya kwanza ni ufunuo wa jumla, wakati mwingine huitwa ufunuo wa asili. Na tunataka kuangalia vifungu vitatu vya maandiko kuhusu hili.

Ya kwanza ni Zaburi 19. Kwa hivyo, ikiwa una Biblia zako, hebu tupitie Zaburi 19 kwa haraka, tukikumbuka kwamba anachofichua ni nguvu zake na sifa zake, na zinatokana na uumbaji. Na kwa njia, tena, fikiria mwanafizikia wa angani anayesoma uumbaji.

Jifunze nyota. Pia, soma mashimo meusi, vitu vyeusi, na nishati nyeusi. Vipengele vyote viwili viko hapa.

Kwa vyovyote vile, mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu. Anga zinatangaza kazi ya mikono yake siku baada ya siku. Kwa maneno mengine, daima.

Hili ni jambo linaloendelea. Usiku baada ya usiku, onyesha maarifa. Mstari unaofuata ni mgumu kidogo kuutafsiri.

Hakuna usemi au lugha ambapo sauti yao haisikiki. Hiyo ndiyo tafsiri ya NIV. Inaenea duniani kote hata miisho ya dunia.

Kwa hivyo, iko kila mahali. Hii inatuambia kwamba kazi ya Mungu iko wazi, na ni tangazo linaloendelea. Na tena, soma unajimu.

Utapata uthamini wa hili kwa njia kubwa zaidi. Inaendelea katika mstari wa 7, unaozungumzia asili ya sheria ya Bwana. Na kisha mwisho wa zaburi hii ni mzuri kwa sababu kwa namna fulani unarudi na kutusaidia na sehemu ya ufafanuzi wetu wa ufunuo, ambao unaleta mwitikio.

Angalia mstari wa 12. Ni nani awezaye kutambua makosa yake? Nisamehe makosa yangu yaliyofichwa. Kwa maneno mengine, mtunga-zaburi anatambua kwamba yuko haraka sana, na anasema, nisamehe makosa yangu yaliyofichwa.

Hilo ni jibu tu kwa ukweli kwamba amekuwa akijua na kufikiria kuhusu ufunuo na jinsi unavyotokea. Mzuie mtumishi wako kutokana na dhambi za makusudi, si tu

makosa yangu yaliyofichwa bali dhambi zangu za makusudi. Mtunga Zaburi anajua kweli matatizo aliyo nayo hapa.

Wasinitawale, ndipo nitakapokuwa bila lawama, bila hatia ya kosa kubwa. Na kisha, bila shaka, mstari ambao wengi wetu tunaukariri tulipokua kanisani, ikiwa tungeukumbuka, maneno ya kinywa changu na mawazo ya moyo wangu yapate kibali mbele zako, Ee Bwana, mwamba wangu na mkombozi wangu. Hili ni jibu.

Ufunuo umeleta jibu. Ukitaka kufungua pale, tazama jambo lile lile likitokea katika Warumi sura ya 1. Tena, najua ninarudia yaliyo kwenye utangulizi, lakini unapata wazo kwamba hili linaweza kuwa jambo muhimu.

Kuanzia mstari wa 16, Paulo anasema haoni haya injili kwa sababu ni uweza wa Mungu wa kuwaokoa wote waaminio. Sawa. Anatambua asili ya injili.

Sasa, mstari wa 18. Ghadhabu ya Mungu inadhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi wote na uovu wa wanadamu wanaoificha kweli. Ikiwa wanaificha, lazima iwe rahisi kuifikia, na lazima kuwe na jambo la makusudi.

Hilo ni jibu—kwa kusikitisha, ni jibu hasi. Wanaficha ukweli kwa uovu wao kwani kile kinachoweza kujulikana kumhusu Mungu ni wazi kwao.

Mungu amewafahamisha. Mstari wa 20 ndio msingi mkuu ikiwa unataka kusema hivyo. Tangu kuumbwa kwa ulimwengu, sifa za Mungu zisizoonekana, nguvu zake za milele, na asili yake ya uungu zimeonekana wazi zikieleweka kutokana na kile kilichoumbwa ili watu wasiwe na udhuru.

Warumi 1 ni kifungu cha kutia moyo sana. Kutokana na kile kilichotengenezwa, kutokana na mambo tunayoweza kuona huko nje, tunawajibika kwa sababu tunapaswa kujua jambo fulani kuhusu nguvu ya Mungu takatifu na sifa zake. Kama ulivyoangalia picha hiyo hapo awali, unajua, kuna mambo ya msingi ambayo tuligundua kuhusu msanii kwa sababu tu ya kutazama picha.

Kuna mambo ya msingi tunayojifunza kumhusu Mungu kwa kuangalia tu mpangilio uliombwa unaotuzunguka na kuusoma kwa makini. Nitabadilisha haraka na haraka Warumi 2. Sitasoma haya yote.

Nitasoma mstari wa 15 kwa urahisi. Paulo amekuwa akizungumza, akitoa hoja kubwa hapa.

Tutaendelea kurudi kwa Warumi katika kipindi chote cha kozi hii. Lakini hapa anaweka msingi wa kusema kwamba wanadamu wote wanawajibika kwa kile wanachokijua. Katika sura ya 1 amezungumzia kile tunachoweza kuona katika mpangilio uliombwa.

Hapa inakuja sura ya 2, mstari wa 15. Tunaonyesha mahitaji ya Torati, ambayo yameandikwa mioyoni mwetu. Dhamiri yetu inashuhudia.

Mawazo yetu sasa yanashutumu, sasa yanatetea. Ukweli ni kwamba tumeumbwa na dhamiri inayotambua yaliyo mema kinyume na yaliyo mabaya na inajua tunapochagua yaliyo mabaya. Ninyi watu nadhani mnasoma Ukristo wa kawaida unaofaa kwa CCC? Je, hiyo ni kweli? Je, mnakumbuka hoja zake hapo? Watu wanajua yaliyo mema na yasiyo mema na sisi tunajua yaliyo sawa na tunajua tunapokerwa na jambo ambalo mtu mwingine ametutendea.

Kuna asili ya ndani hapo inayosema kwamba hilo si haki, hasa linapofanyika dhidi yangu. CS Lewis anatumia tu kile kinachosemwa kitheolojia hapa katika waraka wa Paulo kwa Warumi. Kuna mengi zaidi tunayoweza kusema kuhusu hilo lakini tunahitaji kuendelea.

Tunaweza kupata mengi kutokana na ufunuo wa jumla lakini hebu tutumie uchoraji wetu. Hujui nini kuhusu uchoraji huo? Kujifunza kuhusu Ginger, je, ni wewe uliyekuwa ukizungumzia nuru na giza? Sawa. Hiyo ilikuwa unajua ulikuwa unajaribu kusoma kwa busara katika baadhi ya nia labda au mawazo au mawazo ambayo Rembrandt angeweza kuwa nayo lakini je, unamjua kwa uhakika? Labda alikuwa akichora tu wingu na anga angavu.

Ni nini kingine ambacho hatujui kuhusu uchoraji huo? Kumbuka ulikuwa na daraja lenye miti. Ah, nisaidie jina lako. Joanna.

Samahani niseme tena. Sawa, hatujui mwendo wa mawingu. Hatujui mifumo ya hali ya hewa.

Hatujui jinsi hilo linavyoweza kuathiri kinachoendelea uwanjani . Hilo ni zuri. Ni nini kingine ambacho hujui? Ni Matt.

Sawa. Ndiyo. Hatujui ni kwa nini aliipaka rangi.

Tungependa kukisia, lakini hatuna wazo lolote isipokuwa aandike aina fulani ya hati inayosema katika mwaka fulani. Niliamua kuchora hii, na nilihamasishwa kuifanya kwa sababu ninakupa kwa sababu nakupenda au chochote kile. Hayo ndiyo mambo ambayo huyajui. Hujui nia.

Hujui mapenzi. Hujui nia. Vivyo hivyo ni kweli kuhusu Mungu na ufunuo wake.

Tunaweza kujua mengi kumhusu, lakini mbali na ufunuo maalum, kuna mambo ambayo hatuyajui, na kwa hivyo, tunahitaji kuzungumza kuhusu neno la Mungu. Tena, neno ambalo wanatheolojia hutumia kwa njia tofauti na ufunuo wa jumla au

wa asili, tuna ufunuo maalum wa maneno wa ukweli wa pendekezo, ambao nitaufafanua hivi punde kuhusu tabia ya Mungu. Tena, hatukujua tabia ya Rembrandt.

Hatujui hasa alikuwaje kwa kutazama tu picha hiyo. Tunajua Mungu ana nguvu, lakini je, ana nguvu kwa ajili ya mema? Je, yeye ni nguvu ya ukarimu au nguvu ya uovu? Tunajua hilo mara tu tunapoanza kusoma Maandiko. Tabia na utashi maana ya kuwepo kwa mwanadamu pamoja na asili ya ulimwengu wa kiroho.

Haya ndiyo mambo ambayo ufunuo maalum unatueleza vizuri sana. Na kwa njia, ufafanuzi kidogo tu hapa. Watu wanapotumia usemi ukweli wa pendekezo, una maana hii.

Sio hivyo. Nina pendekezo kwako. Badala yake, linazungumzia kauli zenye vipengele vya ukweli na uwongo. Kiti hicho kiko mbele yangu.

Hiyo ni kauli ya kweli. Ah, ole wangu sivyo. Hiyo ni kauli ya hisia.

Ni kitu kinachoonyesha kwamba ninahisi vibaya sana, lakini ole wangu. Naam, unaweza kuhitimisha kutokana na hilo kitu, lakini si kauli ya pendekezo lazima. Naam, kwa upande wa kategoria na ufunuo maalum, tunataka kuzungumzia hasa kuhusu neno hilo kwa sababu ni neno katika maandiko,. Ni neno katika nafsi ya Yesu Kristo. Na, bila shaka, maandiko yanavutia sana kwa kuwa unaweza kuyafikiria kama X kubwa, ukitaka.

Mambo yote katika Agano la Kwanza yanatazamia mahali ambapo mistari miwili ya X inaunganisha maisha, kifo, na ufufuo wa Yesu Kristo. Mambo yote yaliyopita yanaangalia nyuma na kutafsiri tukio hilo la Kristo. Injili zinatambia kuhusu hilo kwamba nyaraka zinazungumzia matokeo yake na zina mawaidha kuhusu jinsi ya kuishi kuhusiana na hilo.

Na, bila shaka, si inavutia kwamba X, X wetu, anawakilisha herufi ya Kigiriki Chi Christos? Sawa, na hivyo mambo hayo yote yanaendana. Sawa, hiyo imekuwa ndefu sana, kwa hivyo tunahitaji kuendelea. Maneno ya maandiko, neno katika nafsi ya Yesu Kristo, neno lililofanyika mwili, na kisha kwa tendo kuu na neno la kinabii lenye mafundisho, hilo huyaunganisha yote pamoja, kurudi kwenye maoni yetu ya awali ya kitendo cha mawasiliano cha kimungu.

Je, tunaendelea vizuri hadi sasa? Ninaangalia wakati. Una maswali yoyote? Je, nimekuwa nikilalamika na kukwaruza hadi kufikia hatua ambayo nimekupoteza? Ndiyo. Nisaidie kwa jina lako.

Wewe ni Katie. Kuna Kate na Katie. Sawa, endelea.

Isiyo ya kawaida, ndio, hiyo ingefanya kazi vizuri. Sababu ya kuiita maalum ni kwamba imetengwa kwa njia fulani, na haitumii neno lisilo la kawaida. Mojawapo ya sababu za kubaki ni kwamba ni neno zuri kutumia, lakini ukishapata maandishi, yanakuwa kama maandishi yaliyoandikwa.

Unapokuwa na Yesu kama Yesu aliyefanyika mwili, yeye ni mwanadamu. Sasa ikizingatiwa kuwa yeye ni Mungu kamili lakini pia ni mwanadamu kamili na watu walimwona katika muktadha huo kama mwanadamu kamili lakini ni sawa ikiwa unataka kutumia hilo kama tofauti hiyo ni nzuri. Maswali mengine yoyote? Sawa tuna mengi zaidi ya kufanya.

Msukumo. Na hii inahusu baadhi ya maswali yaliyoulizwa mapema na tunatumaini tunaweza kuyashughulikia angalau machache kati ya hayo. Hii ni ufafanuzi mwingine wa kuwa mkweli kabisa kwako ningependa ukariri.

Je, unajua kwamba akili zako zina uwezo wa ajabu wa kukumbuka, zaidi ya vile tunavyozipa sifa? Lazima nikuambie kuhusu mwandishi wangu ninayempenda wa nyimbo za Injili, Fanny Crosby. Je, kuna yeyote anayejua jina hilo? Mwanamke ambaye alikuwa kipofu. Je, unajua ni maandiko mangapi alikariri? Injili zote, Zaburi zote, na alipofika miaka yake ya 30, aliamua kuanza kufanya kazi kwenye Manabii Wadogo, nami nikapata shida na mstari mmoja au miwili.

Kwa hivyo, kariri baadhi ya mambo haya, kariri maandiko, ni jambo zuri. Kwa vyovyote vile, tendo maalum la Roho Mtakatifu. Hili ndilo jambo, na tutaangalia vifungu kuhusu hili baada ya muda mfupi.

Roho Mtakatifu anawaongoza waandishi wa maandiko kutimiza mambo kadhaa, na kuna machache, kwa hivyo hayo ndiyo ninayotaka muwe nayo hapa. Ili maneno yao yaeleze mawazo. Huu si mchakato wa kuamuru, lakini maneno yao yataeleza mawazo ambayo Roho Mtakatifu, Mungu Roho Mtakatifu anataka yawasilishwe.

La pili ili, wawe na uhusiano mzuri na maandiko mengine. Kwa maneno mengine, hakutakuwa na utata na tofauti dhahiri hapa. Hiyo haimaanishi kuwa ni rahisi.

Kuna mambo ya kuvutia sana ambayo ni sehemu ya mshikamano huu, na ni magumu, lakini hata hivyo, kutakuwa na mshikamano, uhusiano sahihi na maandiko mengine yote. Kisha, bila shaka, la tatu, kwa hivyo hilo pia ni muhimu sana, linapaswa kuwa lisilo na dosari katika mawazo, ukweli, mafundisho, na hukumu. Sasa, hapa ndipo, bila shaka, wakati mwingine antenna huinuka.

Je, asiye na dosari anamaanisha nini? Tunaelewaje hilo? Hasa kuhusu ukweli, ingawa, si mbaya sana. Mafundisho ni muundo wa kitheolojia, lakini vipi kuhusu ukweli? Je, tunaweza kusema kwamba maandiko hayana dosari katika suala la ukweli pia? Bila shaka, maeneo ambayo hili linakuwa changamoto kwa baadhi ya watu ni maeneo ya

sayansi na historia, na hasa sayansi. Njoo Jumatano ijayo kwa sababu baadhi ya hayo yanaweza kushughulikiwa kutoka kwa mtazamo wa kisayansi katika eneo moja tu la umbaji.

Kwa vyovyote vile, mawazo, ukweli, mafundisho, na hukumu. Hebu tuangalie kwa haraka kwanza upanuzi wa ufafanuzi huu na kisha baadhi ya vifungu, na tutarudi kwenye kile Paulo anachomwambia Timotheo. Hili hapa suala muhimu.

Roho Mtakatifu hawazuii maandishi hao wa maandiko. Badala yake, anaboresha wao ni nani katika asili zao za kitamaduni kwa uwezo wao maalum. Mchanganyiko wa kipekee wa asili ya kitamaduni.

Kwa mfano, Yeremia alilazimika kuandika nini? Ni wangapi kati yenu mlikuwa kanisani Jumatano? Kumbuka kwamba Dean Carmer alizungumza kutoka kwa Yeremia na aina ya mambo ambayo Yeremia alikuwa akivumilia katika muktadha wake wa kitamaduni, kama vile taifa lake likiporomoka karibu naye. Kile ambacho Yeremia anasema kinaundwa sana na yeye ni nani na kinachoendelea huko. Itakuwa majadiliano ya kuvutia sana.

Itakuwa tofauti kabisa na kile ambacho Isaya angesema miaka 100 na miaka kadhaa kabla ya hapo. Kwa hivyo muktadha wa kitamaduni utaunda haiba pia, lugha, asili, n.k. Jambo kuu ni kwamba bila kujali maandishi hawa wanaishi lini na ni akina nani, Roho Mtakatifu atahakikisha kwamba kile kinachosemwa katika maandiko kina umuhimu wa kitamaduni na pia kinapita utamaduni, ili kizungumze na wewe na mimi pia.

Hilo ndilo jambo tunalohitaji kukumbuka. Litazungumza na wewe na mimi. Ni maalum katika suala la historia yake, na tunajifunza hilo, tunataka kulijua.

Tunataka tu kurudi nyuma na kujua ni lini Rembrandt alichora na kwa nini. Lakini pia inapita tamaduni, maneno ya maandiko, kama vile kutazama uchoraji huo, ambao una uzuri mwingi unaopita utamaduni. Kwa hivyo, je, maandiko yanapita ukweli wake?

Naam, nina jambo lingine linalokuja hapa. Ndiyo, Biblia inasema nini kuihusu yenyewe? Ili tuweze kuepuka tatizo hapa. Aristotle, si mwingine ila Aristotle, anasema jambo ambalo nadhani ni muhimu kulikumbuka tunapoanza kuzungumza kuhusu kile ambacho Biblia inasema kuihusu yenyewe.

Kwa sababu baadhi ya watu wanaweza kusema, oh, huwezi kwenda kwenye Biblia ili kujua inahusu nini hasa kuhusu kama ni ya kweli na ya kutegemewa. Aristotle, mwanafalsafa mzuri, nadhani itakuwa sawa kusema, alisema yafuatayo kuhusu maandishi. Faida ya shaka ni kupewa hati yenyewe, si kuimwagilia maji na mkosoaji kwake mwenyewe katika utamaduni wetu.

Kwa hivyo, kwa maneno mengine, sisi kama wasomaji hatuna usemi mkubwa zaidi kuhusu sehemu za vipengele na asili na mamlaka na uaminifu wa maandishi kuliko mwandishi mwenyewe. Kwa vyovyote vile, maandishi ya Agano la Kale mara kwa mara yanasema, hivi ndivyo asemavyo Bwana. Hilo linatuambia jambo fulani.

Ni Mungu anayezungumza. Kupitia manabii, ndiyo, lakini ni Mungu anayezungumza. Basi, bila shaka, hili ndilo tunalotaka kutua juu yake kidogo tu.

Timotheo wa Pili, ikiwa una Biblia yako, labda inafaa kuiangalia. Sura ya 3. Ona kwamba Paulo anazungumza, na Paulo hazungumzii kuhusu hati zilizoandikwa awali anapozungumza na Timotheo. Nitaanza na mstari wa 14.

Na wewe, endelea na yale uliyojifunza na usadikike nayo kwa sababu unawajua wale ambao umejifunza kutoka kwao. Umejuaje Maandiko Matakatiifu tangu utotoni? Paulo alijifunza Maandiko kutoka kwa nani? Unajua? Ikiwa inasema tangu utotoni, fikiria vizuri.

Inasema mama, sivyo? Cha kufurahisha ni kwamba, kwa kweli wamepewa majina. Mama yako, Eunike, na bibi yako Loisi, Sura ya 1. Tuna majina ya watu waliomfundisha Timotheo. Paulo anathibitisha hilo tu.

Unawajua wale ambao umejifunza kutoka kwao. Jinsi tangu utotoni umeyajua Maandiko Matakatiifu, ambayo yanaweza kukuhekimisha kwa wokovu kwa imani katika Yesu Kristo. Kwa hivyo, kusudi la Maandiko ni kukuhekimisha kwa wokovu.

Kisha, bila shaka, kifungu ambacho tunakilenga hasa kuhusu asili ya Maandiko. Paulo anapomwandikia Timotheo haya, anasema Maandiko yote yamepuliziwa na Mungu na yanafaa. Kufundisha, kukemea, kusahihisha, kufundisha, na haki ili nafsi ya Mungu iweze kukamilika kwa kila tendo jema.

Sasa, kile ambacho Maandiko yanasema kuhusu wao wenyewe, kwa maneno mengine, ndicho Paulo anachosema, ni kwamba Maandiko haya yote, si sehemu tu ambazo wewe na mimi tunapenda, bali Maandiko haya yote yako hapa. Yapo hapa kwa sababu Mungu ameyapulizia pumzi. Tutamweleza Petro mara moja kuhusu kazi ya Roho, naye ameyapulizia pumzi ili yaweze kutimiza madhumuni muhimu ya kufundisha, kukemea, kurekebisha, na kufunza katika haki.

Hilo lina maelezo mengi. Maandiko haya ni yapi? Inawezekana kabisa ni Agano la Kwanza. Yanawezekana tayari yametafsiriwa kwa sababu Timotheo alikuwa akiishi Efeso.

Naam, tunahitaji pia kutazama 2 Petro. Hii inatupa dirisha dogo kuhusu jukumu la Roho Mtakatifu katika mchakato huu. Petro atasema katika mstari wa 16 kwamba hatukufuata hadithi zilizobuniwa kwa werevu; tulikuwa mashahidi wa macho.

Sikuweka hilo hapa. Hilo linaanza na mstari wa 16, lakini tafadhali angalia umuhimu wa mashahidi. Katika karne ya kwanza, Petro anapoandika, waandishi wa injili wanapoandika, Paulo anapoandika, mashahidi waliohusika katika matukio walionekana kuwa vyanzo vya kuaminika zaidi vya ukweli na ukweli wa tukio.

Haishangazi kwamba Paulo atasisitiza mashahidi wa macho katika 1 Wakorintho 15. Haishangazi kwamba Petro anafanya jambo lile lile, anasema sisi tulikuwa mashahidi wa macho. Lakini baada ya kusema hivyo, angalia mstari wa 19.

Tuna neno la manabii lililohibitishwa zaidi, nanyi mtafanya vyema mkilizingatia. Mstari wa 20, zaidi ya yote, ni lazima mfahamu ya kwamba hakuna unabii wa maandiko uliotokana na tafsiri ya nabii mwenyewe. Hivyo ndivyo wasomi wengi wanavyosema sasa.

Unajua hilo? Kuna watu wengi wanaoandika kuhusu Agano la Kale wanaosema, vema, ni matokeo tu ya jumuiya, jumuiya fulani ya kidini au samahani, jumuiya kwa kipindi cha miaka 1,000 hivi, na watu hawa walikuja na mawazo yao wenyewe kuhusu uhusiano na Mungu na kiumbe wa kimungu na kiroho.

Petro anasema, hapana, hapana, hilo si kweli. Badala yake, katika mstari wa 21, unabii huo haukutokana na mapenzi ya wanadamu. Wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu huku wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

Hivi ndivyo andiko linavyosema kuihusu. Tunahitaji kuichukulia kwa uzito. Si hivyo tu, Mathayo anapowasilisha maneno ya Yesu katika Mahubiri ya Mlimani, Yesu anathibitisha umuhimu na ukweli unaoendelea wa Agano la Kale.

Anasema hakuna hata nukta moja au nukta itakayopita kutoka humo. Na kisha, cha kufurahisha ni kwamba, katika Yohana sura ya 14, maneno ya Yesu yalitajwa pia. Yesu ni nani, sawa, nini kinaendelea katika Yohana 14? Nyinyi mmetoka katika Agano Jipya, nadhani, muhula uliopita, sivyo? Nini kinatokea katika Yohana sura ya 14? Je, kuna yeyote anayekumbuka? Ana kundi la wafuasi waaminifu sana. Wako katika chumba cha juu.

Sawa, na hicho ndicho anachozungumzia katika Karamu ya Mwisho, na anasema, anaahidi kuja kwa Roho Mtakatifu. Sura ya 14, pia sura ya 16, imerudiwa. Na moja ya mambo anayosema Roho Mtakatifu atafanya ni kukufundisha na kukukumbusha.

Sasa, walikusanyika katika chumba hicho baadhi ya watu ambao wangeandika maandiko baadaye kidogo, na Roho Mtakatifu angetumika kuwakumbusha matukio

na kuyafanya ipasavyo katika uandishi wao kuyahusu. Paulo pia atasema, na sitageukia hili, lakini katika Waefeso sura ya 2, anazungumzia kuhusu jengo hili lote, yaani kanisa, kujengwa juu ya msingi wa Yesu Kristo kama jiwe la pembeni pamoja na manabii na mitume. Angalia anawalinganisha wote wawili, manabii wakiwa waandishi wa Agano la Kwanza na mitume wakiwa wale walioishi wakati mmoja na Paulo.

Na Paulo anaweka yote mawili katika msingi mmoja katika suala la ukweli wao katika kushughulikia tukio la Kristo, ikiwa utafanya hivyo, na ufunuo wa Mungu. Kwa hivyo, huo ni mchoro mfupi wa kile Biblia inasema kuihusu yenyewe. Umesoma kuhusu hilo tayari, naamini, ikiwa umesoma Primer.

Tunahitaji kuendelea kidogo na kutoa maoni machache kuhusu mamlaka. Mmoja wenu alitaja hapo awali umuhimu wa msukumo na kujua asili ya maandishi katika suala la kukubali kwetu kama yenye mamlaka katika maisha yetu. Ikiwa ni maandishi, ikiwa tunaamini kabisa kwamba haya ni maandishi ambayo Mungu ameyafunua na yameongozwa na yeye, vipi duniani hayawezi kuwa na mamlaka? Ni makosa gani ya kipumbavu tunayofanya ikiwa hatuthibitishi mamlaka yake katika maisha yetu.

Kama mchungaji wangu katika Kanisa la Park Street anavyosema mara kwa mara, Gordon Hugenberger, utanisikia mara kwa mara nikimrejelea kwa sababu ni mtu mwenye busara. Lakini anasema, ikiwa Mungu ndiye mbunifu na wewe ndiye mtu aliyebuniwa, basi hapa tuna mwongozo wa mmiliki. Ni vyema tuchukue maneno hayo kwa uzito kutoka kwa mbunifu kuhusu jinsi ya kufanya kazi.

Hivyo ndivyo maandiko yanavyofanya kazi. Sawa, kwa vyovyote vile, tunanyenyekea kwa mamlaka hiyo kama kanuni ya imani na matendo. Nami nitazungumzia zaidi kuhusu hilo katika muda mfupi tu nitakapozungumzia kanuni.

Lakini je, kuna maswali yoyote hadi sasa? Najua nimepitia tu juu juu. Najua nimepitia tu juu juu kuhusu masuala haya ya ufunuo na msukumo. Lakini kuna maswali yoyote kabla hatujaendelea kuzungumzia kanuni kidogo? Sarah? Ndiyo, ni swali zuri.

Agano Jipya linatambuliwa lini kama lenye mamlaka? Jibu langu rahisi na baya kwako ni kwamba njoo uchukue tafsiri za Biblia ambapo tunashughulikia hilo kwa undani. Lakini hapa kuna jibu la haraka. Ni dhahiri kwamba mara moja Paulo anajua kwamba anaandika jambo muhimu sana.

Ukweli kwamba atalinganisha, kama nilivyosema hapo awali, mitume na manabii na kusema, ndivyo mnavyohitaji kusikiliza, na jiwe kuu la pembeni likiwa Kristo. Petro atafanya vivyo hivyo. Wakati Petro, katika 2 Petro sura ya 3, anapozungumzia, nadhani ni mstari wa 16, lakini mahali fulani karibu na hapo, 15, 16.

Anazungumzia maandishi ya Paulo. Na anasema, unajua, baadhi ya watu hupotosha maandishi ya Paulo. Ni vigumu kidogo kuyaelewa.

Lakini anasema baadhi ya watu hupotosha maandishi ya Paulo kama wanavyopotosha maandiko mengine. Anatumia neno maandiko hapo kurejelea kile ambacho Paulo anaandika, lakini kile ambacho watu wengine wameandika pia. Kwa hivyo, ni aina ya utambuzi wa kuvutia mara moja kwamba una jambo muhimu linaloendelea hapa.

Tayari mwishoni mwa karne ya kwanza, mmoja wa baba wa kanisa, ambaye jina lake ni Clement, alinukuu maandiko na kwa wazi akayafanya kama yenye mamlaka. Na kisha hii inakua na kukua na kukua kwa upande wa idadi inayoendelea ya watu na jamii karibu na Warumi, sawa, karibu na Bahari ya Mediterania, tuseme, wanaotambua maandishi haya kama yenye mamlaka. Baada ya kusema hayo, nitasema hivi baada ya dakika moja tutakapozungumzia kuhusu kanuni, lakini ni wazi kwangu, angalau hili ndilo thibitisho langu, kwamba Roho Mtakatifu hakufa mwaka wa 50 BK.

Na ningekubali kwamba Roho Mtakatifu anafanya kazi katika kuunda na kuunda kanuni za maandiko kama alivyokuwa katika kuhamasisha maandishi ya maandiko. Na nadhani hilo ni muhimu kukumbuka. Wakati mwingine, kuna wale kati yetu ambao humfikiria Roho Mtakatifu pekee katika suala la msukumo na kisha Roho Mtakatifu katika suala la karama za karama ambazo ni sehemu ya baadhi ya asili zetu.

Lakini jukumu la Roho Mtakatifu pia ni muhimu sana katika suala la kuunda kanuni. Huyu ndiye anayefanya hivyo. Zach? Je, unaweza kuelezea kwa nini jukumu la Roho Mtakatifu katika kuhamasisha kanuni? Hapana, nadhani ndani ya kizazi, nadhani moja ya mambo tunayoshughulikia tunapozungumzia kanuni ni kanuni hiyo hasa ya Agano Jipya, ambayo, bila shaka, ni sehemu ya kile unachouliza, kufikia wakati utakapokuwa na mwisho wa ushuhuda wa kitume, kwa maneno mengine, wale waliokuwepo, walioona, ambao walikuwa mashahidi wa macho wa kile Yesu anachofanya, huo ndio mwisho wa maandishi ya kanuni.

Sasa, bila shaka, una mambo muhimu yanayoendelea, na singekataa kwa vyovyote vile kwamba mabaraza, yanapovutia hekima kutoka kwa Roho Mtakatifu, hakika yanaongozwa na hilo. Lakini singesema ni aina ile ile ya kitu ulicho nacho unapokuwa na utayarishaji halisi wa maandishi. Lakini naona nguvu ya swali lako, kwa sababu ikiwa nitazungumzia kuhusu Roho Mtakatifu anayeunda kanuni, sielezi hilo kuwa la kuchelewa kama mabaraza ya kanisa.

Najua baadhi ya watu wanafanya hivyo, lakini nadhani orodha ya vitabu vya Agano Jipya imethibitishwa kwa kiasi kikubwa kufikia karne ya pili. Najua hilo linapingana na

kile ambacho watu wengi wanasema. Baadhi ya watu hawaruhusu itambuliwe kama ya kisheria hadi karne ya nne, pamoja na orodha ya vitabu vya kisheria ya Athanasius.

Lakini nadhani tuna kitu mapema. Naam, endelea. Je, hicho ndicho kipindi cha wakati tulicho nacho? Namaanisha, Luther, ambaye hakika ananukuu kutoka humo, anasema ni cha kisheria.

Ni kweli, lakini cha kufurahisha ni kwamba, una Origen, ambaye anafanya utafiti mzuri katika karne ya tatu na kugundua kuwa orodha za maandishi ambayo watu huyatambua kama ya kisheria zinafanana sana. Kisha, unaweza kuyaunga mkono na kanuni ya Muratorian pia, ambayo ni karne ya pili. Sasa tena, baadhi ya watu wana shida kuiandika tarehe ya jambo hilo, lakini kwa ujumla, ni maandishi ya karne ya pili ambayo yanatuorodheshea vitabu ambavyo ni sehemu ya Agano Jipya.

Ni suala lisilo na maana, lakini ninajaribu kutofautisha kidogo kati ya kile tulichonacho kuhusu mwisho wa karne ya kwanza, mwisho wa orodha iliyoandikwa, bila shaka nikithibitisha shughuli ya Roho Mtakatifu katika kuhifadhi orodha hiyo, na utambuzi wa jamii wa orodha hiyo. Sasa, jinsi hiyo inavyofanya kazi kuhusu jinsi mabaraza yanavyofanya kazi, sijui. Lakini nadhani ningependa kutofautisha kidogo ikiwa hiyo ina maana yoyote kwako.

Tunaweza kuendelea zaidi. Njoo kwenye jukwaa lililo wazi. Tutasonga mbele kidogo.

Acha niseme mambo machache kuhusu kanuni kabla hatujaishiwa na muda hapa. Neno kanon kwa kweli ni neno la Kiebrania, na neno la Kigiriki kwa jambo hilo. Na ni neno ambalo hapo awali lilitumika kuelezea mwanzu, mwanzu wa mafunjo.

Papyrus hukua na kuwa na urefu wa kati ya futi 12 na 15, kwa hivyo inakuwa kitu kikubwa sana ambacho ni kijiti cha kupimia. Na hivyo hiyo ndiyo aina yetu ya maana inayotokana ambayo tutapata matumizi mawili sambamba ya neno kanoni katika muktadha tunaozungumzia. Kitu ambacho tunapima nacho, na wazo la kwanza la hili ni watu waliobuni vigezo vya kubaini kama vitabu fulani vilikuwa na mamlaka au la.

Kwa maneno mengine, kama vingekuwa vya kisheria. Na vigezo hivyo vilikuwa ni vitu vya kupimia. Kwa hivyo, kanuni hufanya kazi kwa njia hiyo, sawa? Tunapima kama vitabu ni vya kisheria.

Yale mawili ya msingi kuhusu Agano la Kale, na kwa kweli, Agano Jipya pia, ni kama kitu fulani ni cha kitheolojia au la. Je, kinafundisha ukweli unaoendana na Maandiko mengine yote? Kwa mfano, wale wenu mnaojua maandishi ya Kiyahudi au maandishi ya apokrifa na mmeyasoma mnajua kwamba kuna mambo ya kuvutia ndani yake. Lakini, kwa mfano, ukisoma kitabu cha Tobiti, ambacho ni mojawapo ya maandishi hayo, kuna matukio ya ajabu ya kichawi yanayoendelea.

Huenda kuna mbinu isiyo ya kawaida kuhusu jinsi unavyoshughulika na maiti na aina ya sifa inayokupatia. Unajua, mambo hayo hayaendani kabisa na nadharia ya kitheolojia. Vivyo hivyo, lazima yawe sahihi kihistoria.

Mambo hayo mawili, kwa ujumla, ni majaribio. Kuna mengine kadhaa, lakini hayo ndiyo makubwa. Tayari nimetaja jukumu la Roho Mtakatifu, ambalo limeniingiza katika matatizo makubwa. Zach atafikiria zaidi kuhusu hilo, na tunaweza kulizungumzia zaidi.

Jambo la pili ni kuhusu kupima, sawa? Kwa hivyo, wazo la kwanza la kupima ni kwamba tunazungumzia kupima maandishi yenyewe. Je, yatafikia vigezo na, kwa hivyo, yatazingatiwa kuwa ya kisheria? Njia ya pili ya uchunguzi ni kwamba kanuni hiyo inakuwa kipimo kwetu. Tunapothibitisha mamlaka ya maandishi hayo, je, tutaishi kulingana na desturi na imani ambazo yanatueleza? Kwa hivyo, kanuni ina aina hizo mbili za matumizi.

Kuna mambo mengine mawili tunayohitaji kufanya, na tutayafanya haraka. Sifa za maandishi kama tulivyo nayo, yamenakiliwa na kutafsiriwa, na mara tu unapopata kitu mikononi mwa watu, unajua kwamba sisi ni wanadamu, nasi tunaweza kukosea. Ukweli ambao Mungu anafichua si wa kukosea.

Lakini unapozungumzia mchakato wa kunakili na mchakato wa tafsiri, na tena, nitachapisha kwenye Blackboard ikiwa tayari sina makala fupi ambayo inaweza kukusaidia kufikiria hili kidogo, basi tunapaswa kutambua kwamba ukomo wetu na makosa yetu wenyewe yanahusika katika mchakato huu. Tunapaswa kutambua hilo. Jambo la pili tunalotaka kuzingatia, na tutalizungumzia hili mara tutakapoanza kuandika Mwanzo, maandishi haya ya Agano la Kwanza yanaundwa na vyanzo tofauti.

Hata vitabu vyote 39 vinatoka katika kipindi cha, ikiwa tutadhani Musa alikuwa mwandishi wa Pentateuki, mahali fulani katika miaka ya 1400, labda hadi miaka ya 400 ikiwa tunazungumzia Malaki katika kipindi hicho cha jumla, unajua. Na ndani ya vitabu hivyo, Musa mwenyewe anatumia vyanzo. Tunahitaji kukubali hilo, kulizungumzia, na kujua jinsi linavyofanya kazi.

Kuna aina tofauti za fasihi, kama ungependa. Torati ina maana ya mafundisho, lakini pia kuna masimulizi ndani yake. Vitabu vya historia ni vitabu vya historia.

Wanazungumzia matukio yanapojitokeza katika mwanga wa watu wa agano la Mungu. Kuna ushairi, kuna unabii, na kwa njia, unabii unajumuisha mashairi mengi. Kwa hivyo, aina zote za aina tofauti zitaunganishwa katika hili.

Tunahitaji kutambua hilo. Hatimaye, hapa ndipo ulinganifu wa Agano la Kale unapoingia. Hapo awali, baadhi ya watu wamepinga kusoma ulinganifu wa Agano la Kale.

Acha nikutie moyo uelewe kilichopo na kutambua kwamba kuna muktadha wa kitamaduni ambao ndani yake maandishi haya yanatokea. Na ulinganifu wa Agano la Kale utakupa ladha kidogo ya muktadha huo mpana wa kitamaduni. Vivyo hivyo baba yetu Ibrahimu, kitabu cha Dkt. Wilson, kwa sababu hiyo inatupa muktadha mzima wa Kiyahudi na historia inayoendelea ya kuelewa maandishi haya ndani ya Uyahudi.

Sawa, ni saa nne kasoro dakika ya mwisho, na tumepitia mambo haya ya mwisho haraka sana. Mojawapo ya mambo ambayo nitakutakia Ijumaa kila wakati, na nadhani ni Ijumaa leo ni Shabbat Shalom. Hiyo ni salamu ya Kiyahudi, ukitaka.

Nakutakia Sabato, ambayo inamaanisha pumziko, amani, shalom. Kwa hivyo, Shabbat Shalom.